

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 25. svibnja 2005.

Uloiti sav svojivot kao zahvalu Bogu

Kateheza br. 48 –

Uvodno čitanje: Psalam 116,10-19; Pjesma zahvalnica u hramu (I. večernja nedjelje III. tjedna) Ja vjerujem i kada kaem: / "Nesretan sam veoma." / U smetenosti svojoj rekoh: / "Svaki je čovjek laac!" / Što da uzvratim Gospodinu / za sve što mi je učinio? / Uzet ću čašu spasenja / i zazvati ime Gospodnje. / Izvršit ću Gosopdinu zavjete svoje / pred svim pukom njegovim. / Dragocjena je u očima Gospodnjim / smrt pobonika njegovih. / Gospodine, tvoj sam sluga, / tvoj sluga, sin slubenice tvoje - / ti si razriješio okove moje. / Tebi ću prinijeti rtve zahvalne, / zazvat ću ime Gospodnje. / Izvršit ću Gospodinu zavjete svoje / pred svim pukom njegovim, / u predvorjima Doma Gospodnjega, / posred tebe , Jeruzaleme!

1. Psalam 116 uz pomoć kojega smo sada molili bio je uvijek rabljen u kršćanskoj predaji, počevši od svetoga Pavla koji, navodeći njegov početak u grčkome prijevodu Septuaginte, ovako piše kršćanima u Korintu: "Budući da imamo isti duh vjere kao što je pisano: Uzvjeroвах, zato besjedim, i mi vjerujemo pa zato i besjedimo" (2 Kor 4,13).

Apostol se osjeća duhovno zdruenim s Psalmistom u svome smirenome pouzdanju i iskrenome svjedočenju, bez obzira na ljudske patnje i slabosti. Pišući Rimljanima, Pavao će preuzeti r. 11 ovoga Psalma, te ocrtati suprotnost koja postoji između Boga vjernoga i nepostojanoga čovjeka: "Nego neka Bog bude istinit, a svaki čovjek laac (Rim 3,4).

Kasnija predaja preoblikovat će ovu pjesan u proslavu mučeništva (usp. Origen, *Esortazione al martirio*, 18: *Testi di Spiritualita*, Milano 1985, str. 127-129), zbog spominjanja "dragocjene smrti pobonika" (usp. Ps 116,15). Ili će od nje načiniti euharistijski tekst, obzirom na spominjanje "čāše spasenja" što je Psalmist podie zazivajući ime Gospodnje (usp. r. 13). Ova je čāša u kršćanskoj predaji poistovjećena s "čāšom blagoslovnom" (usp. 1 Kor 10,16), s "čāšom novoga Saveza" (usp. 1 Kor 11,25; Lk 22,20): sve su to izričaji Novoga zavjeta koji upućuju upravo na euharistiju.

2. Psalm 116,10-19 u svom hebrejskom izvorniku predstavlja jedinstvenu kompoziciju sa svojim prvim dijelom (usp. rr. 1-9). Oba dijela predstavljaju jedinstvenu zahvalu upravljenu Gospodinu koji oslobađa od muke smrti.

Iz našega teksta izvire spomen na mučnu prošlost: molitelj je visoko drao luč vjere, čak i kad je s usana silazila gorčina očaja i nesreće (usp. Ps 116,10). Uokolo kao da se doista podizao ledeni zastor mrnje i prijevare, jer se blinji pokazao lašcem i nevjernim (usp. r. 11). No, prošnja se sada preoblikuje u zahvalu, jer Gospodin je podigao svoga pobonika iz tamnoga vira prijevare (usp. r. 12).

Molitelj odlučuje stoga prinijeti rtvu zahvalnicu, pri kojoj će se piti iz obredne čāše, čāše svete lijevanice koja je znak hvale zbog oslobođenja (usp. r. 13). Stoga je liturgija povlašteno mjesto gdje se uzdie hvala Bogu spasitelju.

3. Doista, izravno se spominje, uz rtveni obred, i zajednica "svega puka", pred kojim molitelj vrši zavjet i svjedoči svoju vjeru (usp. r. 14). Upravo će tom prigodom on javno izreći svoju zahvalu, znajući dobro da se i u smrtnoj pogibelji Gospodin s ljubavlju nadvija nad njega. Bog nije ravnodušan pred tragedijom svoga stvorenja, nego kida njegove okove (usp. r. 16).

Molitelj, spašen od smrti, osjeća se "slugom" Gospodnjim, "sinom slubenice njegove" (usp. r. 16), što je lijep istočnjački izričaj koji označuje onoga koji je već rođen u gospodarevu domu. Psalmist ponizno i radosno priznaje svoju pripadnost domu Bojemu, obitelji stvorenja s njime sjedinjenih u ljubavi i vjernosti.

4. Psalm se, i dalje riječima molitelja, završava navodeći ponovno obred zahvale koji će se proslaviti u predvorjima hrama (usp. rr. 17-19). Njegova će se molitva smjestiti tako unutar zajednice. Njegovi osobni događaji ispričovijedani su kako bi svima bili poticajom na vjeru i na ljubav prema Gospodinu. U pozadini se tako nazire čitav narod Boji koji zahvaljuje Gospodinu ivota, koji ne napušta pravednika u tamnom području boli i smrti, nego ga vodi prema nadi i ivotu.

5. Zaključujemo naše promišljanje prepuštajući se riječima sv. Bazilija Velikoga koji, u Propovijedi na Psalm 116, ovako tumači pitanje i odgovor iz Psalma: "Što da uzvratim Gospodinu za sve što mi je učinio? Uzet ću čāšu spasenja i zazvati ime Gospodnje. Psalmist je shvatio kako su brojni darovi primljeni od Boga: od ne-bića postao je bićem, oblikovan je od zemlje i obdaren razumom...

naslutio je potom rasporedbu spasenja u korist ljudskog roda, priznajući da je Gospodin dao sebe sama za otkupninu umjesto nas sviju; a ostaje nesiguran, traći među svim stvarima što mu pripadaju, koji bi dar mogao pronaći a da bude dostojan Gospodina. Što da dakle uzvratim Gospodinu? Ne rtve, ne paljenice... nego ćitav svoj ivot. Stoga kae: Podići ću ćašu spasenja, nazivajući ćašom trpljenje duhovne borbe, suprotstavljanje grijehu sve do smrti. To je ono što je, uostalom, naućavao naš Gospodin u Evandelju: Oće, ako je moguće, neka me proće ova ćaša; i ponovno ućenicima: moete li piti od ćaše iz koje ću ja piti?, oznaćujući na jasan naćin smrt koju je prihvatio za spasenje svijeta" (PG XXX, 109).

Pozdrav hrvatskim hodoćasnicima na hrvatskom:

Predragi hrvatski hodoćasnici, s vjerom primajte Presveti dar Euharistije kako bi uvijek bili iva pokaznica Kristove prisutnosti u njegovoj Crkvi. Od srca vas blagoslivljam! Hvaljen Isus i Marija!